EFTERÅR/VINTER 2022

Össur News

Fysioterapi til amputerede

Kunstig intelligens

Fantomsmerter – forskning på vej frem

Elin Rantatalo

Sepsis overlever | influencer | bogdebutant

LIFE WITHOUT LIMITATIONS®

ÖSSUR

Vi har hørt det før og kommer til at høre det mange gange igen. Vi lever i et samfund, hvor den teknologiske udvikling går i et rasende tempo, og hvor digitalisering og kunstig intelligens ændrer sig, udvikler sig og skaber nye muligheder. En udvikling, der inden for sundhedsvæsenet muliggør uendelige forbedringer for slutbrugeren, når det kommer til både funktionalitet og præcision samt komfort, og i sidste ende et liv uden begrænsninger.

Men med udviklingen, effektiviseringen og de udvidede muligheder følger også øgede krav om bevidsthed og en forandring, så teknologien kan udnyttes bedst muligt. Det handler også om nye måder at arbejde, tænke og møde patienter på, men også om, hvordan man tackler de etiske og samfundsmæssige aspekter, der er knyttet til eksempelvis AI.

For vores vedkommende bruger vi i øjeblikket AI-teknologi i en række proteseløsninger i vores Bionic-segment. Det, der blev betragtet som science fiction for blot nogle år siden, er nu en realitet i protesekomponenter, som den mikroprocessorstyrede Rheo Knee, Proprio Foot med intelligent terrængenkendelse og Power Knee, verdens første motordrevne mikroprocessorknæ. Den teknologiske udvikling er med andre ord i allerhøjeste grad en afgørende faktor for vores virksomhed. Senere i dette nummer af Össur News kan du læse mere om kunstig intelligens og få et indblik i, hvordan vi arbejder med dette fænomen.

Det forrige nummer af magasinet gav et indblik i Össurs bæredygtighedsarbejde, som omfatter fire af FN's mål for bæredygtig udvikling (SDG'er). Vi kan nu præsentere, hvor langt vi er kommet med arbejdet i 2021. I dette nummer kan du også stifte bekendtskab med den nystartede organisation Momentum og blive klogere på folkesygdommen slidgigt i knæet og det tværfaglige samarbejde, der er en vigtig del af behandlingsforløbet. Her kommer du også til at møde den stærke og inspirerende Elin Rantatalo, i en personlig reportage om livet efter sepsis og om at kunne leve fuldt ud.

Vi håber at kunne tilbyde masser af inspirerende indhold, der åbner op for interessante samtaler og tanker.

Velkommen og god læsning!

Nils Inngul

Nils Inngul
Sales Director, Össur Nordic

Indhold

I gang	4
Ortose til korsbåndsskader	5
Folkesygdommen slidgigt i knæet	6
Brugererfaring – slidgigt i knæet	8
Fantomsmerter – lindring på vej	10
Elin Rantatalo – Sepsis-overlever	12
Fysioterapi til amputerede	16
Achillesseneskader og padel	18
Momentum samler erfaring	20
Fænomen – kunstig intelligens	22
Sådan bruger Össur AI	24
Bæredygtighedsarbejde – resultater	26

Hold dig opdateret!

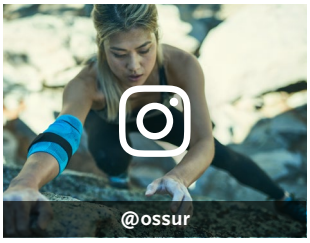

Össur News er produceret af Glory Days på vegne af Össur Nordic.

Ansvarlig udgiver & projektleder Össur: Nils Inngul **Redaktør og produktionsleder:** Pål Johansson
Art Director: Love Eneroth **Skribenter:** Emmy Hedman, Ola Claësson, Niklas Simonsson & Eva-Lotta Sigurdh
Foto (hvis intet andet er angivet): Össur Nordic **Illustrationer:** Love Eneroth

Redaktionen reserverer sig ret for eventuelle trykfejl og ændringer. Du er velkommen til at citere os, men angiv kilden.

Vores registrerede varemærker er:
Miami J®, Blue-is-you™, i-Limb®, RHEO KNEE®, PROPRIO FOOT®, Rebound®, Unity®, Pro-Flex®, Seal-In®-liners, Unloader One®, Connect® TF, Power Knee® og Functional Healing®

ÖSSUR
LIFE WITHOUT LIMITATIONS

Össur Nordic

Besøgs adresse
Kistagången 12 • 164 40 Kista

Postadresse
Box 7080 • SE-164 07 Kista

info@ossur.com
+46 (0)18 18 22 00

I gang

Gør jer klar til CTi3

I 1981 var knæortosen CTi blot en prototype. Siden 1983 er den løbende blevet udviklet, testet og er gennem årene blevet det pålidelige valg for både professionelle atleter og førende læger over hele verden. Vores CTi-ortoser med deres stive kulfiberramme har en uovertruffen historie med at give optimal, pålidelig beskyttelse, komfort og maksimal stabilisering af knæleddet.

Vi forvalter nu arven ved om kort tid at lancere CTi®3 – knæortosen, der kan ses som en hyldest til de tre afgørende forbedringer, der er lavet på rammedesignet i løbet af dets mere end 35-årige historie.

Opdateret konstruktion

Ny Connect TF

Pænere, lettere og mere slidstærk

Connect TF er et justerbar protesehylster specielt udviklet til de overbensamputerede, der står uden protese på grund af besvær med at tage protesen på og af. Den åbne hylster-påtagningsfunktion er designet i spændehåndtaget og gør på- og aftagning lettere i siddende stilling.

Hylsteret tilpasses individuelt af en autoriseret ortopædingeniør og kan justeres i højde, vinkel og omkreds – for løbende at imødekomme de volumenudsving, der opstår. En blød overkant på protesehylsteret giver også brugeren god komfort, selv i siddende stilling.

Vi lancerer nu en ny, opdateret version af Connect TF, hvor de tidligere aluminiumsdele er erstattet af dele i kulfiberforstærket polymer. Formålet med materialeskiftet er at få et lettere, mere attraktivt og mere æstetisk tiltalende design – samtidig med at den strukturelle styrke bevares.

En anden ændring er finjusteringen af låseknappen, fra "push to release" til "pull to release", samt at spændehåndtaget er justeret for øget modstand mod "slip". Resultatet af opdateringen er en pænere, lettere og mere holdbar Connect TF.

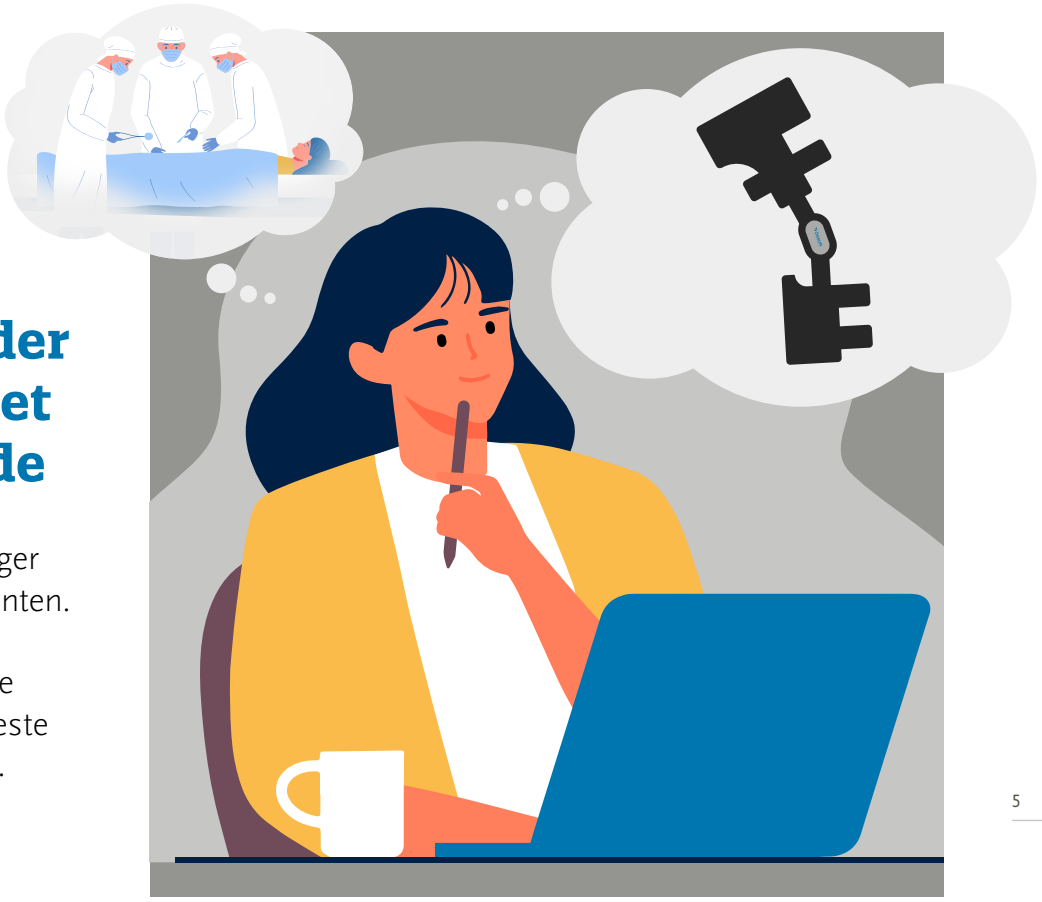

Ortose ved korsbåndsskader – resultatet af et konsensusmøde

Med en korsbåndsskade følger lang genoptræning for patienten. Der forskes nu i alternative behandlinger til at forebygge og behandle skader på forreste korsbånd – uden operation.

Tekst: Emmy Hedman

I oktober 2021 mødtes eksperter inden for korsbåndsskader, såkaldte Key Opinion Leaders, for at diskutere et nyt produkt til behandling af skader på forreste korsbånd. Det er baseret på samme princip som den allerede udviklede ortose til det bageste korsbånd: Rebound PCL. Nils Inngul, Sales director hos Össur Nordic, fortæller mere.

– Den første drøftelse af denne nye ortose fandt sted på Gotland under den ortopædiske uge med centrale opinionsdannere i Sverige. Vi kom frem til, at ortosen skulle testes, og at der skulle laves flere pilotstudier i fremtiden. Vi håber, at dette produkt kan komme på markedet og bidrage til færre kirurgiske indgreb i forbindelse med skader på forreste korsbånd i fremtiden.

Grundlaget for drøftelserne er, at man har opdaget, at det forreste korsbånd har potentiale til at hele sig selv, så længe det ikke er revet helt af. Den kategori af patienter kunne potentielt helt undgå operation.

"Vi er meget stolte over, at vi har cremen af kirurger med om bord, som tænker med os i de her baner. Det er et tegn på, at hele professionen tør tænke nyt."

Tidligere undersøgelser er blevet udført på blandt andet Artrokliniken i Stockholm, hvor unge voksne er blevet observeret. Men processen med at udvikle nye produkter er hverken enkel eller kort; den kræver meget arbejde og mange eksperter er involveret. Efter spørgsmålet om den nye ortose blev rejst på Gotland, ønskede man at samle centrale opinionsdannere fra hele verden for at diskutere videre på et konsensusmøde.

– Formålet med mødet var at drøfte det fortsatte arbejde med den nye ortose. Der er endnu ikke truffet beslutninger, men næste skridt er at lave et scope review. Det er i høj grad et levende arbejde, fortæller Nils.

Han mener også, at holdningen til arbejdet er positiv, og at brugen af en dynamisk knæortose tyder på nytænkning inden for korsbåndsbehandlingen. I de nordiske lande bliver 50 procent af alle tilskadekomne opereret i dag, men i fremtiden håber man at kunne nedbringe antallet af operationer på grund af risici og genoptræningstiden. Især håber man, at den patientkategori, der faktisk ikke behøver at blive opereret, bliver skånet.

– Vi er meget stolte over, at vi har cremen af kirurger med om bord, som tænker med os i de her baner. Det er et tegn på, at hele professionen tør tænke nyt, samtidig med at de bidrager med faktabaseret viden. Vi glæder os til at se, hvad der kommer til at ske, slutter Nils.

Slidgigt i knæet

Tre nøgler til at bremse tendensen

Stigende alder og fedme er nogle af de største risikofaktorer for at udvikle slidgigt – en tilstand, der er i fremmarch som en lavine. Men der kan gøres meget for at bremse udviklingen. Nøgleordene er information, vægtkontrol og fysisk aktivitet.

Tekst: Eva-Lotta Sigurdh | **Foto:** Össur

Slidgigt i knæet er mere end fordoblet i den vestlige verden siden begyndelsen af det 20. århundrede og mellem 2000 og 2040 skønnes antallet af patienter med slidgigt at stige med over 50 procent. Derfor er sygdommen nu klassificeret som en folkesygdom – og en livstruende en af slagsen. Ifølge nogle iagttagere stiger risikoen for at dø med så meget som 50 procent, især af hjerterelaterede sygdomme og diabetes.

Det er ikke selve slidgigten, der er livstruende, men de livsstilsrelaterede konsekvenser af den, viser en række forskningsresultater og evalueringer fra bl.a. den internationale organisation OARSI, hvis mission er at fremme både forebyggende og terapeutisk forskning om slidgigt og det svenske BOA-register (Better Care of Patients with Osteoarthritis).

Skuffende resultater på den ene side, men håbefulde på den anden – da dette bekræfter to ting. Dels at tendensen kan brydes med relativt simple tiltag, og dels at et øget samarbejde mellem forskellige enheder i sundhedsvæsenet i høj grad påvirker behandlingsresultaterne for patienter med slidgigt i knæet. Gamle "sandheder", som at hvile sig i form, eller at operation er den eneste løsning er også kommet til skamme. Faktisk er information, vægtkontrol og fysisk aktivitet som regel tilstrækkeligt.

"Information" er primært at informere patienten om, hvor vigtigt det er at træne, da slidgigt ikke skyldes slidte led, som man længe har troet, men en ubalance mellem nedbrydning og nydannelse af bruskceller – som kun kan forbedres ved øget bevægelse og vægtkontrol. Årsagen er, at øget vægt også betyder større belastning af leddet, hvilket igen gør smerterne værre og dermed modstanden mod at bevæge sig. En ond cirkel, hvor patienten risikerer at blive "tabt", hvis der ikke er en klar og dækkende behandlingsplan. Et tæt og tværfagligt samarbejde mellem forskellige enheder i sundhedsvæsenet er derfor en forudsætning for vellykket behandling og bør tilbydes alle artrosepatienter så tidligt som muligt, ifølge anbefalinger fra BOA.

En afdeling, der er lykkedes godt med dette, er OCH Ortopædi i Norge, hvor Lars Goplen arbejder. Her er en tydelig samarbejdsmodel med tætte kontakter mellem læger, ortopædingeniører og fysioterapeuter, siger Lars Goplen, leg. ortopædingeniør, som selv har lang og positiv erfaring med et sådant samarbejde.

– Jeg og en gruppe læger har arbejdet tæt sammen i mange år. Rækkefølgen er altid, at patienten kommer til mig efter en henvisning fra lægen, som så allerede er informeret om planen fremadrettet, og om hvilke dele der indgår i behandlingsplanen. Patienten er altså i et udtænkt forløb lige fra starten, forklarer han.

Ved den første samtale interviewer Lars Goplen patienten om hans eller hendes problematik og bliver derefter ofte mødt af skuffelse, fordi mange tror, at slidgigt i knæet hurtigt kan behandles og forsvinde.

Men sådan er det desværre ikke. De er dog lettede, når de forstår, hvor meget hjælp de kan få, og hvor meget de faktisk selv kan gøre. Som at holde sig aktive og om nødvendigt kunne få gratis hjælpemidler til det, såsom knæortoser som Unloader One og Unloader One X – og også træning i og hjælp til, hvordan de skal bevæge sig.

Hvad sker der bagefter?

– Udover mundtlig information får de også en skriftlig sammenfatning med hjem og en opmuntring til altid at kontakte mig og min afdeling ved den mindste usikkerhed, eller hvis de har spørgsmål.

Udover det indledende lægebesøg og møde med Lars Goplen tilbydes patienten test af eventuelle hjælpemidler og adgang til et artrose-kursus, ledet af veluddannede fysioterapeuter. Kurset omfatter normalt tre sessioner á tre timer, hvor der gives en række både praktiske og teoretiske råd til både egenomsorg og symptomlindring.

Til sidst foretages en opfølgning af patienten hos den henvisende læge, der så at sige binder sækken sammen.

– Jeg kan ikke understrege nok, hvor vigtigt et sådant tværfagligt samarbejde mellem læge, ortopædingeniør og fysioterapeut er for en vellykket behandling – og selvfølgelig altid med patienten i centrum, slutter Lars Goplen. ••

Unloader One® X

Er sluppet for operation takket være Unloader One

Hanneke Tutopoly levede et aktivt liv med lange rejser over hele verden, da hun for ti år siden fik konstateret slidgigt i knæet. En tung besked, selvfølgelig, men som samtidig betød, at hun hurtigt fik tilbudt ortosen Unloader One, som har været en uvurderlig støtte lige siden. Læs Hannekes egen brugerhistorie.

Tekst: Eva-Lotta Sigurdh | **Foto:** Össur

Jeg rejste til tropiske lande som Brasilien, Cuba og Jakarta og husker stadig, hvordan vi gik gennem junglen, og det var pludselig umuligt for mig at komme over en træstamme. Først troede jeg, at jeg bare var klodset, men da jeg efterhånden også begyndte at få smerter, gik jeg til læge, som, efter jeg fik diagnosticeret slidgigt i knæet, som straks henviste mig til en fysioterapeut. Fordi smerterne var forårsaget af overanstrengelse, fik jeg en knæstøtte. Jeg blev også spurgt, om jeg ville opereres i mit knæ, eller om jeg ville træne det væk. Jeg valgte træning.

Men efter et par måneder havde jeg stadigvæk væske i knæet, og så henviste fysioterapeuten mig til en ortopæd, hvor røntgenbilledet viste, at jeg havde så kraftig slidgigt i knæet, at jeg skulle have et nyt knæ inden for tre måneder.

Situationen var alvorlig, og jeg blev hurtigt indkaldt til et opfølgningsmøde hos fysioterapeuten. Det var lige der, jeg første gang så billeder af Unloader One, og jeg var chokeret. Den aflastende knæortose så tung, klodset og stor ud. Men jeg besluttede at give den en chance – og har båret den i ti år nu.

Efter de første tre måneder blev der foretaget en evaluering. Så fik jeg den positive besked, at det ikke længere blev anset for hastende med nogen operation, og diskussionen om min fremtid kom i stedet til at fokusere på, hvordan jeg kunne fortsætte med at leve med ortosen som alternativ.

Siden da har de løbende opfølgninger hos min ortopæd bevirket, at min operation gang på gang har kunnet udskydes. Og nu er der gået over ti år. Ved at have min Unloader One på mærker jeg stort set ingen smerter i knæet.

Jeg bærer min Unloader dagligt, bortset fra korte afstande derhjemme, og når jeg er i fitnesscenteret. Jeg mærker så tydeligt, når jeg tager den af, hvor meget mere træt jeg bliver i knæet. Lindringen er der straks, så snart jeg tager den på igen.

Og jeg kan bruge den overalt. Jeg har endnu ikke prøvet at stå på ski med den, men hvis jeg skulle gøre det, ville ortopæden have sagt: "Tænk hvis du falder. Så kan jeg ikke garantere, at du ikke brækker en hofte, ankel eller skulder, men jeg er sikker på, at der ikke sker noget med dit knæ. Det er beskyttet af ortosen."

Unloader One har mest effekt på mig, når jeg bærer den direkte mod huden, så det forsøger jeg altid at gøre. Nogle gange kan det være svært, som at finde bukser store nok til, at ortosen kan få god plads indenunder. En anden udfordring, men kun i begyndelsen, var følelsen af, at alle stirrede på mig, men nu ved jeg, at ingen tænker over det, hvis jeg ikke selv nævner det.

Og nogle gange er det godt, at ortosen er synlig. Jeg elsker stadig at rejse, og når jeg tager på ferie til et tropisk land, går jeg ofte bevidst i shorts eller kjole. Så er ortosen synlig, men det giver også den fordel, at jeg får hjælp alle vegne. Som at komme ind og ud af både. Det er jeg meget taknemmelig for, både fordi det viser, hvor hensynsfulde folk er, og fordi det gør mig i stand til at blive ved med at bevæge mig og leve, som jeg vil.

"Men jeg besluttede at give den en chance – og har båret den i ti år nu."

Jeg er glad for, at hver gang jeg får en ny Unloader, er noget ved den blevet endnu bedre end før. Det er for eksempel blevet stadig nemmere at justere den ordentligt. Og ved den sidste ændring bemærkede jeg, at ortose-skallen er meget smidigere nu end i den tidligere version.

Så kan jeg også rigtig godt lide SmartDosing-knapperne. De gør det så nemt at løsne eller stramme ortosen, uden at skulle tage hele ortosen af og på. Jeg sætter især pris på det om sommeren, når det er varmt og fugtigt. Så er det så rart lige hurtigt at kunne løsne den lidt.

Hvert individ må selv bestemme, om de vil opereres eller ej. I mit tilfælde havde det været for tidligt på grund af min alder og derfor en stor ulempe. Indsættelse af en protese er ofte problematisk, og den holder ikke mere end et vist antal år, og så skal operationen måske laves om igen. Ortopædens råd til mig var derfor at udskyde min operation så længe som muligt. Det har jeg kunnet i hele ti år nu, takket være Unloader One – og håber at kunne gøre det i mange år endnu.

HANNEKE TUTOPOLY

Alder: 61 år
Bor: I Deventer, Holland.
Erhverv: Administrator
Fritidsinteresser: Frivilligt arbejde og lange rejser med kæresten.
År med Unloader One: 10

Fantomsmerter

Forskning i fremgang

Fantomsmerter er et almindeligt fænomen hos amputerede. Hvorfor der opstår fantomsmerter eller fantomfølelser står ikke helt klart, men i flere forskningsprojekter har man fundet ud af, at det er muligt at lindre dem.

Tekst: Emmy Hedman | **Illustration:** Love Eneroth

Vi har talt med Cathrine Widehammar, som er ergoterapeut på dysmeli- og armproteseenheden i Örebro, et nationalt videncenter for dysmeli og armamputation. Hun har arbejdet praktisk i adskillige forskningsprojekter om fantomsmerter siden 2014.

– Hvorfor der opstår fantomsmerter, ved ingen med sikkerhed, men en teori handler om den amputerede kropsdel og dens kontakt med hjernen. Armene og især hænderne har en stor motorisk og sensorisk repræsentation i hjernen. Når en arm for eksempel amputeres, mister den kontakten med det område af hjernen, der styrer armen. Når den del af hjernen ikke modtager nogen respons fra armen, mener man, der kan opstå fantomsmerter.

Cathrine mener, at selvom der findes teorier, så er det svært at bevise, hvad der egentlig er sandt. Samtidig er der forskellige eksempler på, hvordan patienter med fantomsmerter er blevet lindret ved at bruge for eksempel en elektronisk protese, der styres af muskelbevægelser i den tilbageværende stump.

"Ved at normalisere fænomenet kan flere få mulighed for behandling og en chance for at lindre deres fantomsmerter."

– Ud fra teorien om hjernen kan det være, at musklerne i den amputerede kropsdel bruges, når den styrer den elektroniske protese. Hjernen tror så, at kropsdelen stadig er der, og signalerne tolkes ikke længere som smerte.

En metode til lindring, der er brugt siden 90'erne, er spejlterapi. I kølvandet på metoden til spejlterapi er der opstået alternativer til behandlinger, blandt andet en som Cathrine i øjeblikket er med til at forske i. Det handler om AI-teknologi, eller kunstig intelligens, og giver patienten et bredere udvalg af øvelser, der ligner spejlträning.

– Ved hjælp af AI-teknologi optager man muskelbevægelser fra stumpen, som så reflekteres på en computerskærm. Patienten bliver bedt om at lave bevægelser med den amputerede kropsdel, altså fantomarmen, for at se, hvordan den digitale arm på skærmen laver de samme bevægelser. Fordelen ved AI-teknologi er, at den kan bruges, selvom både arme eller ben er amputeret, i modsætning til spejltræning, hvor en sund kropsdel skal spejles.

Ifølge Cathrines erfaring kan kognitive påvirkninger, såsom stress eller træthed, spille en rolle for, hvor meget smerte patienten oplever. Kulde kan også påvirke smerteniveauet. Graden af smerte er individuel, hvilket er en af grundene til, at det er svært at afgøre, hvad det skyldes. Forskning i fantomsmerter er stadig i gang. Lige nu er meget af forskningen fokuseret på, hvad der sker i hjernen i forbindelse med fantomsmerter, men også hvordan taktil feedback kan give lindring.

En ting, Cathrine synes er vigtig, er, at sundhedspersonalet tager emnet om fantomsmerter op, selvom patienten ikke selv har spurgt om det.

– Det er almindeligt, at patienten tror, at det er indbildning og derfor ikke tør fortælle om det. Ved at normalisere fænomenet kan flere få mulighed for behandling og en chance for at lindre deres fantomsmerter.

Felix Senelle, klinisk specialist ved Össur Academy for Össur North Europe, fortæller om protesekomponenter, der har vist sig at lindre fantomsmerter for benamputerede. Det handler hovedsageligt om det unikke materiale "umbrellan knit" med metaltråde indvævet i stoffet.

– Tanken er, at stoffet skal isolere stumpen mod ydre påvirkninger, for eksempel magnetisk stråling, der menes at udløse fantomsmerter. Selvom det er svært at bevise videnskabeligt, at det virker, har vi kunnet se mange brugere, der oplever lindring ved brug af disse protesekomponenter.

Felix refererer hovedsageligt til Relax Night Care, en type protesestrømpe, der bruges om natten til aflastning og lindring. En af Össurs silikone-linere indeholder samme materiale, med metaltråde indvævet, som også har vist sig at give lindring til benamputerede med fantomsmerter.

Selvom fænomenet fantomsmerter stadig er lidt af et mysterium, håber forskerne på flere svar og bedre lindring til de berørte patienter. ••

Relax Locking

Elin Rantatalo

Sepsis-overlever, influencer og bogdebutant

Elin Rantatalo led af alvorlig sepsis på grund af en streptokokinfektion i foråret 2019. Begge hendes underben og ni ud af ti fingre blev amputeret. Her fortæller Elin om livet i dag, og hvad der driver hende fremad.

Tekst: Emmy Hedman | **Foto:** Marcela Elofsson

Vi møder Elin på en blæsende dag i marts, på dagen for tre år siden, hvor hun og hendes familie tog til Gran Canaria. Dengang havde hun en hyggelig ferieuge foran sig med sol, badeture og god mad. Allerede på flyveturen følte hun sig mat og træt, men tænkte, at det var selve rejsen, der var udmattende.

Da de først var kommet frem, fik hun det værre med høj feber, smerter og hallucinationer. En læge blev tilkaldt til hotellet, og derfra blev hun kørt til et sundhedscenter til prøveudtagning og drop. Det viste sig, at hendes infektionsværdier var meget høje.

– Derfra gik alt meget hurtigt. Mine infektionsværdier var skyhøje, men jeg havde det ret godt. En ambulance blev tilkaldt, og på akutmodtagelsen fik jeg det dårligere. Det er det sidste, jeg husker fra Spanien, siger Elin.

Elins krop var ramt af sepsis og var ved at lukke ned; hun blev bedøvet på grund af sine smerter. På dette tidspunkt var næsten alt håb ude. Lægerne konstaterede, at det, der havde ramt Elin, var aggressive streptokokker, men intet lægerne gjorde, så ud til at have nogen effekt. Blodcirkulationen til fødder og hænder mindskedes hurtigt, for at kroppens vitale organer kunne overleve.

Tre uger efter, hun blev indlagt, er situationen stabil nok til, at hun kan flyves hjem til Sverige, stadig bedøvet. I maj amputeres hendes underben, og i juni amputeres ni af hendes ti fingre.

– Jeg forstod, at det var det, der skulle til, mine fødder var grå, og jeg kunne ikke bevæge mine hænder. Hvis jeg ville forlade hospitalet, var der ingen anden mulighed.

I dag er Elin tilbage på banen igen med blikket rettet mod fremtiden, eller måske primært nutiden.

– Jeg er her, jeg er rask og lykkelig, og ser en masse muligheder med livet. Jeg forsøger virkelig at udnytte hver dag og være nærværende.

Med to børn, hund og hus går dagene ud i ét. Derudover arbejder hun som blogger og influencer, og har fået en bogkontrakt. Både på Instagramkontoen og i bloggen afspejles hendes >>

ELIN RANTATALO

Alder: 34
Familie: Manden Olle, børnene Stella 9 og Cornelis 7, hunden Sally
Bor: Vetlanda
Aktuelt: Blogger på Femina, Instagram (@elin_rantatalo), bogdebut 2023

"Det er måske mærkeligt, men jeg syntes, det føltes lidt spændende. Wow, det her får jeg også lov til at opleve, tænkte jeg."

største interesse, bolig og indretning. Den blander sig med indhold om stort og småt i livet og er ligesom Elin – skøn, inderlig og inspirerende.

At Elin skulle skrive en bog er en barndomsdrøm, der går i opfyldelse. Bogen bliver til en selvbiografi, og hun beskriver en følelse af befrielse ved at få den skrevet.

– Med bogen vil min historie altid findes, og jeg kan selv fortælle den. Jeg håber, den fanger læseren. Det vil nok føles svært for mange at læse, men jeg vil gerne have, at den er rå, ærlig og helt sandfærdig. Det hele skal med.

Da Elin fandt ud af, at hun skulle amputeres, dykkede hun ned i sortimentet og udvalget af proteser og hjælpemidler.

– Det er måske mærkeligt, men jeg syntes, det føltes lidt spændende. "Wow, det her får jeg også lov til at opleve," tænkte jeg. Jeg læste op på alt, hvad der kunne læses, og afprøvede nogle proteser, før jeg fandt det, der virker for mig.

Hun har nu fundet sine favoritter og er glad for det.

– Jeg elsker mine nuværende fødder! De er lidt smallere og mere feminine. At det er muligt at indstille vinklen, så jeg kan bruge sko med såler i forskellige højder eller høje hæle er rigtigt dejligt. Noget virkelig luksuriøst er, at jeg aldrig får ømme fødder af højhælede sko.

Noget Elin vender tilbage til er, hvor vigtigt det har været at føle, at hun ejer proteserne, i stedet for omvendt.

– Jeg er egentlig en genert person, der ikke kan lide at være i centrum, men jeg måtte revurdere det lidt. Folk er nysgerrige og kigger meget; det har jeg ikke noget imod, for det kan ses, at jeg har proteser på. Hvorfor så ikke have rigtigt fede proteser, der skiller sig ekstra meget ud? Jeg kan godt lide at vise, at jeg ikke skammer mig, men kan lide dem. Så er det meget sjovere.

Om samme tema har Elin holdt sine første forelæsninger på ortopædingeniøruddannelsen ved Jönköping Universitet. Der fortalte hun om, hvor vigtigt det er for den mentale sundhed, at ikke kun funktionen spiller, men også hvordan protesen ser ud.

– Det føles vigtigt at tale om. Som protesebruger er det mere end et hjælpemiddel, det er en kropsdel. Man skal ville gå med den og kunne stå inde for sin protese, så derfor er det kosmetiske en stor del.

Noget, Elin gerne vil gøre mere af, er at arbejde for øget kendskab til sepsis. Sammen med en veninde, der også er sepsis-overlever, håber hun at starte en podcast med blandt andet det som fokus i samarbejde med Sepsisfonden.

– I betragtning af, at flere rammes af sepsis hvert år end af kræft, er flere nødt til at få øjnene op for, hvad sygdommen er. Udfaldet af sepsis kan variere meget, ofte afhængigt af hvornår det opdages, så kendskab og viden er virkelig A og O.

Når vi runder vores samtale af, kommer vi ind på fremtiden. Elin smiler og siger, at hun gerne vil fortsætte med at udfordre sig selv. En af hendes største drivkræfter er at gøre en forskel og inspirere andre.

– Jeg er åben for fremtiden, jeg ved jo, at livet kan ændre sig så hurtigt. Jeg holder alle døre åbne og håber, at det, jeg laver nu, fører mig videre til flere spændende ting. ••

SEPSISFONDEN KORT FORTALT

En fond grundlagt i 2015, der arbejder for at øge kendskabet til sepsis. Samler midler ind for at kunne støtte forskning og patientcentrerede projekter for øget behandlingskvalitet i Sverige.

For mere info: sepsisfonden.se

Fysioterapi til amputerede

Langt fra alle amputerede træner regelmæssigt hos fysioterapeuter efter deres amputation og genoptræning. Her fortæller en af eksperterne på Össur Academy mere om træningens betydning.

Tekst: Emmy Hedman | **Foto:** Össur

En amputation betyder en stor forandring og kræver lidt af en ny start for den person, det rammer. Som med enhver anden ny start er der brug for gode forudsætninger eller støtte undervejs for at komme tilbage på sporet igen. For en amputeret er træningen før og efter en amputation, eller når det kommer til brug af en ny protese, lidt af en nøgle til den nye start.

Viden om fysioterapi til amputerede er begrænset og skal løftes på mange niveauer inden for sundhedsvæsenet, fx gennem øget adgang til materialer og forskning. Det mener Lisan Scheepers, fysioterapeut og klinisk specialist ved Össur Academy for Össur North Europe.

– Mange fysioterapeuter på mindre klinikker møder få amputerede, hvilket naturligt fører til, at netop viden om fysioterapi til amputerede ikke er deres fagområde. På større sygehuse og genoptræningscentre er det mere almindeligt, og under genoptræningen kommer patienten til at møde fysioterapeuter med mere erfaring med netop amputationer. Noget der dog er fælles er, at når patienten har fået sin protese og forlader klinikken, har de ikke længere adgang til den samme træning.

En af Lisans arbejdsopgaver er at informere og formidle viden om, hvor vigtig træningen er. Gennem Össur Academy holder hun foredrag og rejser

rundt til forskellige rehabiliteringscentre. Sideløbende behandler hun amputerede mennesker med proteser, så de kan vende tilbage til et så funktionelt liv som muligt.

Fysioterapi i forbindelse med amputation betyder ikke kun at lære at gå eller cykle med sin nye protese.

– Fysioterapi er så meget mere! Man kan se det som et overordnet begreb. Eksempelvis kan forebyggende træning før en planlagt amputation føre til både hurtigere og lettere genoptræning. Er patienten i en risikogruppe, for eksempel diabetiker, kunne forebyggende fysioterapi være en del af den løbende pleje, siger Lisan.

Hun fortæller også, at en del af træningen kan gå ud på blot at vænne sig til et protesehylster.

– En amputation af for eksempel et lårben er en yderst oprørende oplevelse for patienten. Det kan føles både uvant og ubehageligt. Det er derfor vigtigt at have viden om, samt træning og øvelse i at turde belaste protesen. Dette er nødvendigt, for at vægten kan fordeles jævnt over begge ben og derved forhindre fremtidige problemer, såsom knæartrose.

Ifølge Lisan er en af de vigtigste ting at huske på, når det kommer til fysioterapi til amputerede, den individuelle tilpasning.

– Alle har forskellige forudsætninger og udfordringer, så det ville være ideelt at kunne tilpasse træningen til hver enkelt person. En almindelig misforståelse er, at træningen varer i en begrænset periode, også når den er individuel. Mange har brug for træning i flere år, og genbesøg og opfølgning hos en fysioterapeut er en god måde at holde styr på behovet.

Hvad er nøglen til vellykket fysioterapi for en amputeret?

– En stor del af, om fysioterapien går godt eller mindre godt, er patientens motivation. En fysioterapeut eller ortopæd kan give lige så mange gode værktøjer, det skal være, men hvis patienten ikke er motiveret, er det svært at nå i mål, siger Lisan.

– Så er viden selvfølgelig A og O. Fysioterapeuter skal have redskaber og lære mere om fysioterapi til amputerede.

ÖSSUR LOGIC – APP TIL KNÆPROTESER*

Noget der kan være en hjælp i fysioterapien er appen Össur Logic. Den indeholder et specialdesignet træningsprogram, der giver feedback direkte, da det er forbundet med protesen via Bluetooth. For brugeren betyder dette ikke kun direkte feedback, men det kan også give lidt ekstra motivation. At se sort på hvidt, hvordan fx belastningen af protesen ser ud, og hvilke fremskridt der sker, kan også give en øget følelse af kontrol over situationen.

Brugeren har nem adgang til øvelser og kan følge træningen direkte i appen. Derudover kan fysioterapeuten følge op og give feedback ud fra de data, der registreres via protesen.

For de brugere, der ikke har en kompatibel protese eller Apple-enhed, er alle træningsprogrammer tilgængelige på Össur Academys Youtube-kanal.

*** Appen er i øjeblikket kun tilgængelig til Apple-enheder og som støttefunktion til mikroprocessorknæ som RHEO KNEE og RHEO KNEE XC.**

Akillesseneskader
i skyggen af padel-boomet

Ketsjersporten padel er på kort tid blevet en elsket folkesport. Men udøvelsen er ikke uden risici. I dag bliver Össurs ortose Rebound Air Walker i stigende grad brugt til at behandle akillesseneruptur, der er opstået i forbindelse med padeltennis.

Tekst: Ola Claësson | **Illustration:** Love Eneroth

Padel opstod i Latinamerika, hvor et spil, der ligner det vi kender i dag, siges at være blevet praktiseret på britiske krydstogtskibe i 1920'erne. Men i Sverige er det først i de senere år, at sporten er blevet populær. Mellem 2016 og 2021 steg antallet af padelbaner i Sverige fra 87 til 3.500. Samtidig vidner sundhedsvæsenet om, at det øgede padelspil har resulteret i flere akillesseneskader.

– På nuværende tidspunkt rehabiliterer vi i Halmstad cirka 60 patienter om året for akillesseneskader, og mange af tilfældene er opstået i forbindelse med padelspil. Skaderne opstår som regel i forbindelse med eksplosive bevægelser, som i padel kan betyde hop, opbremsning og pludselige skridt fremad for at redde en bold, siger Elin Söder, fysioterapeut på Hallands Sygehus Halmstad.

En grund til, at padel er en almindelig årsag til skader på akillessenen, kan have at gøre med, at det er en sport, der har en lav tærskel for nybegyndere. Det betyder, at der er risiko for, at man i en indledende periode belaster sin krop mere, end den fysiske form tillader. Er uheldet ude, bliver det første stop akut, hvor behandling med ortose, såsom Össurs Rebound Air Walker, påbegyndes umiddelbart efter, at diagnosen er stillet.

– Akillessenen er som et gummibånd, og når den er røget af, er det vigtigt, at den heler med bevaret elasticitet. En ortose stabiliserer foden i en let spids stilling, med tæerne nedad, for at forhindre senen i at hele med ekstension, hvilket senere kan give nedsat funktion og øget risiko for ny skade, siger Elin Söder og tilføjer:

– Ortosen skal bruges i otte uger i alt, og efter to uger kan patienten komme til os på Hallands Sygehus Halmstad og starte på en almindelig genoptræning.

Rebound® Air Walker

For en vellykket genoptræning er en af de vigtigste foranstaltninger, at patienten begynder at træne den skadede fod tidligt. Ud over fysioterapeuter råder Hallands Sygehus også over ortopæder og andre eksperter, der faciliterer arbejdet for, at patienten får optimal behandling i de forskellige faser af helingsprocessen. Elin oplever også, at det er en stor fordel, at al genoptræning af akillesseneskader i regionen foregår ét og samme sted.

– I dag foregår der meget forskning omkring skader på akillessenen, og da man har valgt at samle al tidlig genoptræning hos os i stedet for i forskellige sundhedscentre, får vi mulighed for at blive mere specialiserede på området. For hver patient, vi møder, lærer vi noget nyt, som gør, at vi udvikler os og bliver bedre til at behandle akillesseneskader.

Hvilke øvelser lærer du patienten under genoptræningen?

– Grundprincippet for akillesseneskader er, at man skal øve sig i at belaste senen og gradvist øge bevægeligheden i senen og foden. Mange har også brug for at træne at kunne gå med en korrekt gangteknik, fordi en skade påvirker afsættet i skridtet. Men de præcise øvelser skal altid tilpasses individuelt.

Af de patienter med akillesseneruptur, der behandles, vurderes det, at cirka 30 procent vender tilbage til normal idrætsudøvelse inden for et år fra skadetidspunktet. Samtidig er det ikke ualmindeligt, at nogle holder igen af frygt for at komme til skade igen.

Hvordan forebygger man bedst skade på akillessenen ved padelspil?

– Det vigtigste er, at man altid varmer op inden træning og ikke presser kroppen til at yde mere, end den kan klare, siger Elin Söder og fortsætter:

– Så er det også vigtigt at træne varieret for at forebygge alle former for skader. ••

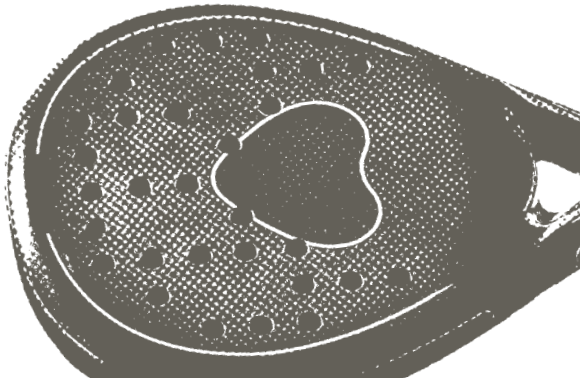

Vi bevæger mennesker

Momentum

Samler erfaring og venskab

Momentum er tilgængelig for amputerede, dysmelister og ortosebrugere i Norge og Sverige. Virksomheden er værdsat, og interessen vokser, næste skridt er at udvikle samarbejdet i Norden.

Tekst: Emmy Hedman | **Foto:** Marte Nordahl

Den første Momentum-forening blev stiftet i Norge i 1996, på initiativ af Nils Odd Tønnevold, der også grundlagde IC2A, The International Confederation of Amputee Association. Momentum er en fri, uafhængig interessegruppe, der arbejder for at samle mennesker med lignende erfaringer.

Petter Thime er blandt andet næstformand for Momentum i Norge og fortæller om det primære mål: at sprede livsglæde!

– Vores motto er "Det er bedre at tænde et lys end at forbande mørket", og det føler vi virkelig, at Momentum gør.

Foreningen findes i øjeblikket i Norge og Sverige med 773 medlemmer, hvoraf 74 er i Sverige. I løbet af vinteren begyndte samtaler med Amputationsforeningen i Danmark om koordinering af arrangementer i Norden.

"Vores motto er "Det er bedre at tænde et lys end at forbande mørket", og det føler vi virkelig, at Momentum gør. "

At være medlem giver blandt andet et fællesskab og øget livskvalitet. Medlemmer får også medlemspriser ved alle arrangementer, der finder sted. Det kan være aktivitetsdage, medlemsaftener eller ture, hvor medlemmer kan mødes og hygges. Et nyt tiltag er Ung i Momentum, som henvender sig specifikt til de yngre medlemmer.

Momentum tilbyder også "peer talk". Ansatte på for eksempel sygehuse eller genoptræningscentre kontakter foreningen, hvis en amputeret skal tale med en ligesindet.

– Så sender vi et af vores medlemmer derhen til en samtale. Vi tilbyder også gruppesamtaler, fortæller Petter.

Næste skridt for Momentum er at udvide samarbejdet i Norden. Den svenske forening Ampis-Liv blev en del af Momentum i august 2021 og går nu under navnet Momentum Sverige. Til en medlemsweekend i Halmstad blev det drøftet, hvordan Momentum Sverige kan vokse for at hjælpe sine medlemmer til en bedre hverdag.

Petter fortæller, at responsen på foreningens arbejde er rigtig god.

– Det ser vi både på antallet af medlemmer, der er steget kraftigt de sidste 2-3 år, og trafikken til vores hjemmesider. Medlemmerne søger information om blandt andet rettigheder, rehabilitering og generel information om produkter fra leverandørerne. Det ser vi som et godt tegn - et tegn på, at vores arbejde er nyttigt, og at det giver merværdi for vores medlemmer.

FENOMEN

Kunstig intelligens

Menneskelignende adfærd udført af en maskine eller et større system. Nogenlunde sådan kan begrebet AI (kunstig intelligens) sammenfattes. Forskning i kunstig intelligens er i konstant udvikling, og Össur er en af dem, der ligger forrest.

Tekst: Niklas Simonsson | **Foto:** Össur

Robotter med følelser og talende maskiner har eksisteret i hundreder af år. I hvert fald i futuristiske romaner. Kunstig intelligens, som vi taler om den i dag, menes at være grundlagt i 1940'erne. I 1943 præsenterede de amerikanske forskere Warren Sturgis McCulloch og Walter Pitts et design til "artificielle neuroner". Med andre ord en kunstig variant af en af de grundlæggende komponenter i den menneskelige hjerne. McCullouch var neurofysiolog og siges også at have ydet et stærkt bidrag til Kybernetik-bevægelsen. I 1950 blev der udgivet en artikel af den britiske matematiker Alan Turing, som danner grundlaget for nutidens Turing-test. Den afgør, om en maskine kan udvise intelligent adfærd, som ikke kan skelnes fra menneskelig adfærd. Mange mener, at dette var fødslen af kunstig intelligens.

I dag er der adgang til enorme mængder data, der kan fortolkes og bruges som viden. Det gør det nemmere at skabe mange anvendelsesområder for AI, som gør hverdagen nemmere for os mennesker. Smarte algoritmer og hurtige computere står bag disse utrolige muligheder. Således er kunstig intelligens i dag integreret næsten overalt i samfundet. Lås mobilen op med fingeraftryk? AI. Spørg Siri? AI. Digitale assistenter, chatbots, maskinlæring, selvkørende biler eller robotstøvsugere? Ja, de har alle AI som det magiske tandhjul i systemet. Så smart indarbejdet og integreret, at vi normalt ikke tænker over det.

Inden for sundhedsvæsenet driver AI forskningen i retning af blandt andet at opdage kræftsvulster tidligt eller forudsige blodsukker hos type 1-diabetikere. Össur har arbejdet med AI siden begyndelsen af dette århundrede. Teknologien gjorde sit indtog med Bionic-enhederne, der alle har en form for AI indlejret i sig. Den første bioniske protese var Rheo Knee, som blev lanceret i 2004.

– Vi arbejder måske lidt anderledes end de fleste med AI-produkter, fordi Bionic-enhederne ikke fungerer helt uden menneskelig påvirkning. De arbejder effektivt for at bygge bro mellem menneske og maskine. Historisk har vi fokuseret på, at Bionic-enhederne skal reagere og tilpasse sig brugeren. I dag arbejder vi også med at bruge AI-kapaciteterne til at understøtte udviklingsaktiviteter på andre måder, såsom at analysere data og identificere sammenhænge. Proteser er generelt mere statiske, mens mennesker og miljø varierer og udvikler sig. Så der er et klart behov for indlæring og udvikling af produkterne løbende, siger David Langlois, leder af Össurs Forsknings- og Udviklingscenter for ny teknologi.

AI i sundhedsvæsenet er et bredt begreb. Der er ikke noget "one size fits all" koncept, da hver slutbruger er unik. Men Össur arbejder hen imod, at proteser kan tilpasse sig brugeren. Enten manuelt eller mere skræddersyet til hver enkelt bruger: med tilpasning via internet og apps.

– Nu om dage synes jeg, at udviklingen går meget mere i retning af indlæring af produkter. Slutmålet er stadig det samme i mine øjne, fordi vi stræber efter at genskabe menneskelig adfærd i maskiner, for at forenkle vores liv.

Hvordan ser du fremtiden for AI i Össur?

– Det vil fortsætte med at vokse og udvikle sig. Flere data og større viden vil give både mere brugervenlige og billigere produkter. Vores nybyggede Center for New Technology har et dedikeret team, der arbejder engageret med udvikling af nye koncepter. Jeg kan ikke give eksempler på noget specifikt lige nu, som vi arbejder på. Men Össur vil naturligvis fastholde sit fokus på at forbedre livskvaliteten for amputerede brugere. Og AI er bestemt et af de værktøjer, vi bruger, siger David Langlois. ••

ARTIFICIELL INTELLIGENS

Power Knee tager et skridt fremad

Power Knee er verdens første motoriserede mikroprocessorknæ. Med den seneste version tager Össur et stort skridt fremad til et helt nyt niveau af mobilitet og replikerede funktioner.

Tekst: Niklas Simonsson | **Foto:** Össur/Shutterstock

Som pionerer inden for avanceret teknologi har Össur arbejdet med mødet mellem innovation og videnskab siden begyndelsen af dette århundrede. Baggrunden for at inddrage bionisk teknologi i arbejdet med proteser var det forventede øgede udbytte for protesebrugerne. Alt sammen for at efterleve virksomhedens slogan "A Life Without Limitations". Avancerede algoritmer tilføjer mange spændende muligheder til den bioniske teknologi. I marts i år blev den seneste generation af Power Knee lanceret, som er den tredje i rækken.

– At udvikle en bionisk enhed tager meget tid og dedikation. Udfordringen er at sikre kontinuitet for et bredt spektrum af slutbrugere, for alle deres mulige miljøer og situationer. Det er altid vigtigt at vise enhedens effektivitet, og hvordan den forholder sig til den anvendte teknologi, siger Kurt Gruben, Senior Clinical Specialist hos Össurs Global Academy Prosthetics.

Modtagelsen af den seneste Power Knee-udgave har været meget positiv. Især, men ikke udelukkende, i de regioner i verden, der allerede har mange brugere. Vægt, størrelse og æstetik sammen med længere batterilevetid ved brug er nogle af forbedringerne i Power Knee. Algoritmerne er så avancerede, at de fungerer intuitivt for brugeren, hvilket betyder, at meget få instruktioner er nødvendige før brug.

– Vores bioniske proteser har en mikroprocessor indbygget, hvilket betyder, at hver enhed har et sæt sensorer, der tager højde for både miljøet og interaktionen mellem enhed og bruger. Modstand og assistance af knæet eller anklen justeres i realtid i henhold til ganghastighed og terræn eller andre lignende variabler. Det nyeste design af Power Knee gør det næsten utroligt brugervenligt, siger Kurt.

Et mikroprocessorstyret knæ (MPK) er en teknologi, hvor sensorerne effektivt indsamler data og fakta under brug; når man går, står stille, sidder – ja, alle hverdagens aktiviteter. Derfra behandles dataene, så de tilpasses brugerens bevægelser. Et fantastisk, nærmest futuristisk, system til proteser. Lige så futuristisk som selve designet af Power Knee, der leder tankerne hen på fremtidsfilm fra Hollywood.

– Udfordringen med meget avanceret teknologi er, at det faktisk er svært at få forsikringsvirksomheder med ombord. Det er altid vigtigt at kunne vise, hvor effektiv teknologien er, hvad den består af og fordelene ved enheden, samt hvad den medfører. I min arbejdsrolle er jeg derfor ofte i kontakt med flere forskellige afdelinger inden for Össur, også dem der arbejder med marketing og salg, fortæller Kurt.

Selvom fremtiden allerede er her, fortsætter udviklingen af AI og teknologi hos Össur. Den del af befolkningen, der har gennemgået en amputation, vil konstant se nye banebrydende fremskridt, med fokus på brugernytte og størst mulig værdi i hver enhed.

– En af retningerne for fremtiden er at udvide brugen af bionisk teknologi til de dele af befolkningen, der i dag er mindre mobile med deres enheder. Der er stadig meget arbejde at gøre, når det kommer til globalt at vise, hvor stor forskel en protese virkelig gør i livet. Hvordan forbedret mobilitet øger livskvaliteten. Hos Össur vil vi løbende altid gerne fortsætte med at tilføre sikkerhed og større mobilitet sammen med bionisk teknologi, siger Kurt Gruben. ••

“ Udfordringen er at sikre kontinuitet for et bredt spektrum af slutbrugere, for alle deres mulige miljøer og situationer. “

Bæredygtighedsarbejdet og resultaterne fra 2021

Med udgangspunkt i FN's globale bæredygtighedsmål arbejder Össur for ligestilling, bæredygtigt forbrug og produktion, for at bekæmpe klimaforandringer og for at bidrage til godt helbred og velvære. Sådan gik det i 2021.

Tekst: Emmy Hedman | **Foto:** Shutterstock

Med en stor koncern følger et stort ansvar i arbejdet med at understøtte FN's verdensmål, og koncernens mål er ambitiøse. Her er tallene fra bæredygtighedsarbejdet i 2021.

#5: Lighed
Målet har til formål at udjævne fordelingen af magt, indflydelse og ressourcer i verden. Et vigtigt mål for Össur er at fastholde en jævn kønsfordeling i virksomheden, øge antallet af kvinder i ledende stillinger og fremme diversitet i branchen. I 2021 havde Össur en kønsfordeling på 53 % mænd og 47 % kvinder blandt sine ansatte. 38 % af lederne er kvinder.

#12: Bæredygtigt forbrug og produktion
#13: Bekæmpelse af klimaændringer
Disse mål går hånd i hånd hos Össur. Målene sigter mod at sikre, at forbrug og produktion foregår bæredygtigt, og at aktive valg bidrager til at bekæmpe klimaforandringerne. Tæt overvågning af produktion, logistik og produktudvikling samt energi- og brændstofforbrug er vigtige faktorer i dette arbejde. Et af målene var, at Össur skulle være fuldstændigt CO_2-neutral i 2021 – et mål, der er opfyldt fuldt ud. 99 % af den strøm, der blev købt i 2021, blev også købt fra vedvarende energikilder.

#3: Godt helbred og velvære
En af grundene til, at Össur arbejder mod mål #3, er ambitionen om at designe og tilbyde produkter til ældre, for øget selvstændighed og livskvalitet. Et stort fokus har også været kliniske studier for at udvikle indsigt og forståelse om samme målgruppe. I 2021 blev tre nye produkter lanceret specielt designet til ældre slutkunder. Samtidig var 21 % af de igangværende studier relateret til den ældre målgruppe. ••

Apropos FN, her er tre anbefalinger til steder at besøge i New York.

Billeder: Shutterstock

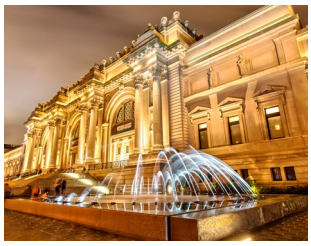

Metropolitan Museum of art
Et af verdens største kunstmuseer beliggende i den frodige Central Park på Manhattan. Museets permanente samling rummer over to millioner kunstværker.

High Line Park
En park bygget på en gammel jernbane, hævet op mellem husene på det vestlige Manhattan. Omkring 2,5 km lang og god at gå på er det en fin måde at opleve byen på – over biler og larm.

Top of the Rock
Her får du en spektakulær udsigt over Manhattan. Empire State Building er også et godt udsigtspunkt, men Top of the Rock er mere åben og tilgængelig.

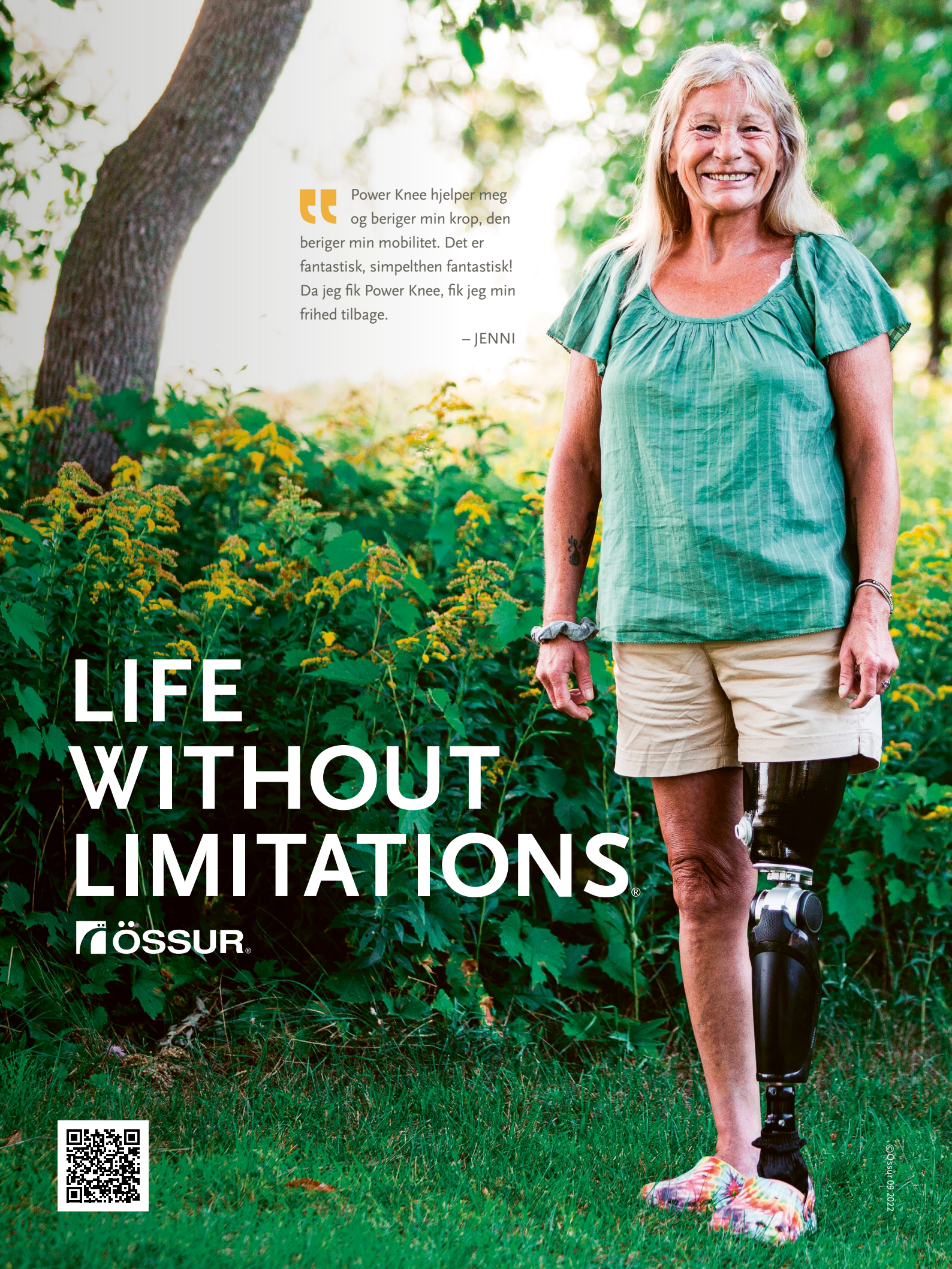
Power Knee hjelper meg og beriger min krop, den beriger min mobilitet. Det er fantastisk, simpelthen fantastisk! Da jeg fik Power Knee, fik jeg min frihed tilbage.
– JENNI
LIFE WITHOUT LIMITATIONS®
ÖSSUR®
©Össur 09.2022

Jeg prøvede en Unloader One® X for at lindre mine knæsmerter forårsaget af slidgigt i knæet. Jeg kan nu træne og arbejde normalt igen.
– KEVIN
LIFE WITHOUT LIMITATIONS®
ÖSSUR
© Össur 09.2022